

Apie estus ir Estiją sklendo daug mitų, bet tikrus faktus, dėl kurių estai lygiuojasi į pažangiausias valstybes Europoje, žino retas. Dalijamės bent dešimčia faktų, kuriais garsėja Estija. Vienu jų išradimu – „Skype“ – naudojasi visas pasaulis. Vieno iš jauniausių estų verslininko Markus Villig sukurta programėle ir inovatyviu pavėžėjimo projektu naudojasi Lietuva ir dar 19 pasaulio šalių. Estijoje rinkimai jau vyko elektroniniu būdu, jie raštingiausi pasaulyje... Ko dar nežinai apie estus?

Technologijų pažangos ir labiausiai paplitusio interneto kraštas

Estija yra vienintelė šalis, kurioje gyventojų mažiau negu telefonų abonentų. Beveik visur yra nemokamas internetas, pradedant barais ir kavinėmis provincijoje, baigiant prabangiais restoranais salose, jau nekalbant apie viešbučius ir kitas laisvalaikio erdves.

Švietimas naudojant technologijas

Estai mano, kad kuo anksčiau vaikai pradės pažinti technologijas, tuo geriau jas išmanys. Tai lėmė naujos programos kūrimą, ketinama jau nuo pirmos klasės pradėti mokyti vaikus įgūdžių, reikalingų programavimui. Tinkamas estų požiūris į mokslą ir jo reformos sėkmingos – jų vienas iš aukščiausių raštingumo rodiklis pasaulyje. Estijos suaugusiųjų raštingumo lygis yra 100 procentų.

„Skype“ iš Estijos – į visą pasaulį

„Skype“ – interneto vaizdo skambučių paslauga, sukurta estų programuotojų Ahti Heinl, Priit Kasesal ir Jaan Tallinn. Remiantis „Skype“ statistika: nuolat būna prisijungę daugiau nei 6 mln. naudotojų tiesioginės kreipties (online) režimu. Šia programa naudojantis vienu metu vyksta apie 20 000 pokalbių.

2005 m. rugsėjį „Skype“ bendrovės valdymą perėmė elektroninio verslo koncernas „eBay“ – nupirko už 3,3 mlrd. eurų. Tuo metu „Skype“ turėjo apie 54 mln. registruotų vartotojų, o 2009-ųjų pabaigoje – jau daugiau nei 663 mln. 2011 m. gegužės 11 d. „Microsoft“ nusipirko įmonę už 8,5 mlrd. JAV dolerių.

Negalima gerti ir vairuoti

Estijoje labai griežti įstatymai, susiję su alkoholio vartojimu. Teisinė riba yra nulis ir alkoholiu prekiaujama iki 10 val. vakaro. Išgėrus vairuoti griežtai draudžiama.

„Taxify“ iš Estijos – į 20 pasaulio šalių

Daugelis estų naudoja Taxify.eu savo kelionėms, bet tai ne tik programėlė, o visai nauja judėjimo kultūra, sujungianti vairuotojus su keleiviais. Jaunasis estas Markus Villig įkūrė kompaniją būdamas 19 metų. Šiandien jis yra jauniausias vadovas pagal „Forbes“ vadovų iki 30 metų sąrašą.

„Taxify“ buvo įkurta Estijoje 2013 m. ir yra viena iš sparčiausiai augančių bendrovių Europoje ir Afrikoje su daugiau nei 5 mln. klientų per mėnesį (60 mln. per metus). Estų įmonė veikia daugiau nei 20 šalių, o neseniai rinkos lyderiu tapo ir Lietuvoje. Mūsų šalyje „Taxify“ kiekvieną mėnesį naudoja tūkstančiai vairuotojų ir šimtai tūkstančių keleivių.

Estai nepasitenkino pirmaujančiomis pozicijomis Europoje ir Afrikoje, tad, pritraukę aštuonženklės investicijas iš Kinijos gigantų „DiDi“, pasiryžo užkariauti ir Šiaurės Amerikos bei Australijos rinkas. Sklando gandai, kad tai ne paskutinės investicijos, o estų noras atimti karūną iš „Uber“ – rimtas.

Nemokamas viešasis transportas sostinės gyventojams

Estijos sostinės Talino gyventojams viešasis transportas visiškai nemokamas. Taip nusprendė vietos politikai, motyvuodami tuo, kad nemokamos kelionės palengvins vargstančiųjų problemas, sumažins automobilių skaičių gatvėse, išspręs ne tik spūsčių, bet ir taršos klausimus, be to, žmonės bus laimingi, o vietos valdžia pagaliau galės suregistruoti visus nuolatinius Talino gyventojus.

Balsavimas internetu

Nors daugelyje šalių vis dar diskutuojama apie saugaus balsavimo internetu galimybę, Estija tokiu metodu naudoja jau nuo 2005 m. Tai technologiškai labai pažangi šalis – daugelyje klasių ir beveik visuose namuose yra interneto ryšys, todėl patogumo sumetimais estai nusprendė balsavimą automatizuoti. Didžiausiu šios sistemos trūkumu laikomas galimas sukčiavimas, tačiau estai jau dvylika metų to išvengė ir yra pirmieji, balsavę internetu. Panašu, kad jie taps vedliais visoms kitoms šalims.

Beveik už viską Estijoje galite sumokėti mobiliuoju telefonu

Vienas iš aukščiausių rodiklių Estijoje – mobiliojo telefono nuosavybės vienas gyventojui. Dauguma estų kasdienius sandorius atlieka internetu ir nesinešioja grynųjų. Tai sukėlė mobiliųjų telefonų, veikiančių kaip mini bankai, revoliuciją; juo labiau kad bevielis internetas laisvai prieinamas visoje Estijoje, net miškuose. Dėl to taip lengva mokėti už automobilių

parkavimą, autobuso bilietą ar net nusipirkti kalėdinę eglutę SMS žinute. Šis būdas tikrai daro gyvenimą daug lengvesnį, tai daug patogiau nei turėti kišenėje monetų.

Estijoje nėra viešųjų taksofonų

Daugelyje pasaulio šalių vis dar įprasta matyti taksofonų būdeles, nors toks bendravimo būdas pasenęs. Estijoje neliko poreikio jas naudoti, nes yra laisvai prieinamas bevielis interneto ryšys. Už mobilųjų ryši estai moka vos 8 eurus per mėnesį, todėl poreikio naudotis stacionariomis telefonų būdelėmis neliko, jos tiesiog panaikintos.

Pagal įstatymą pėstieji privalo nešioti atšvaitus naktį

Nuo 2011 m. Estijos eismo įstatymas reikalauja, kad visi žmonės, keliaujantys naktį pėsčiomis arba blogomis matomumo sąlygomis, dėl saugumo nešiotų atšvaitus. Atšvaitas gali būti apyrankės ar raktų pakabuko formos ir turi būti pritvirtinamas prie visų asmens viršutinių drabužių ar rankinės. Dauguma estų laikosi šio įstatymo, norėdami išvengti 400 eurų baudos ir apsisaugoti.

